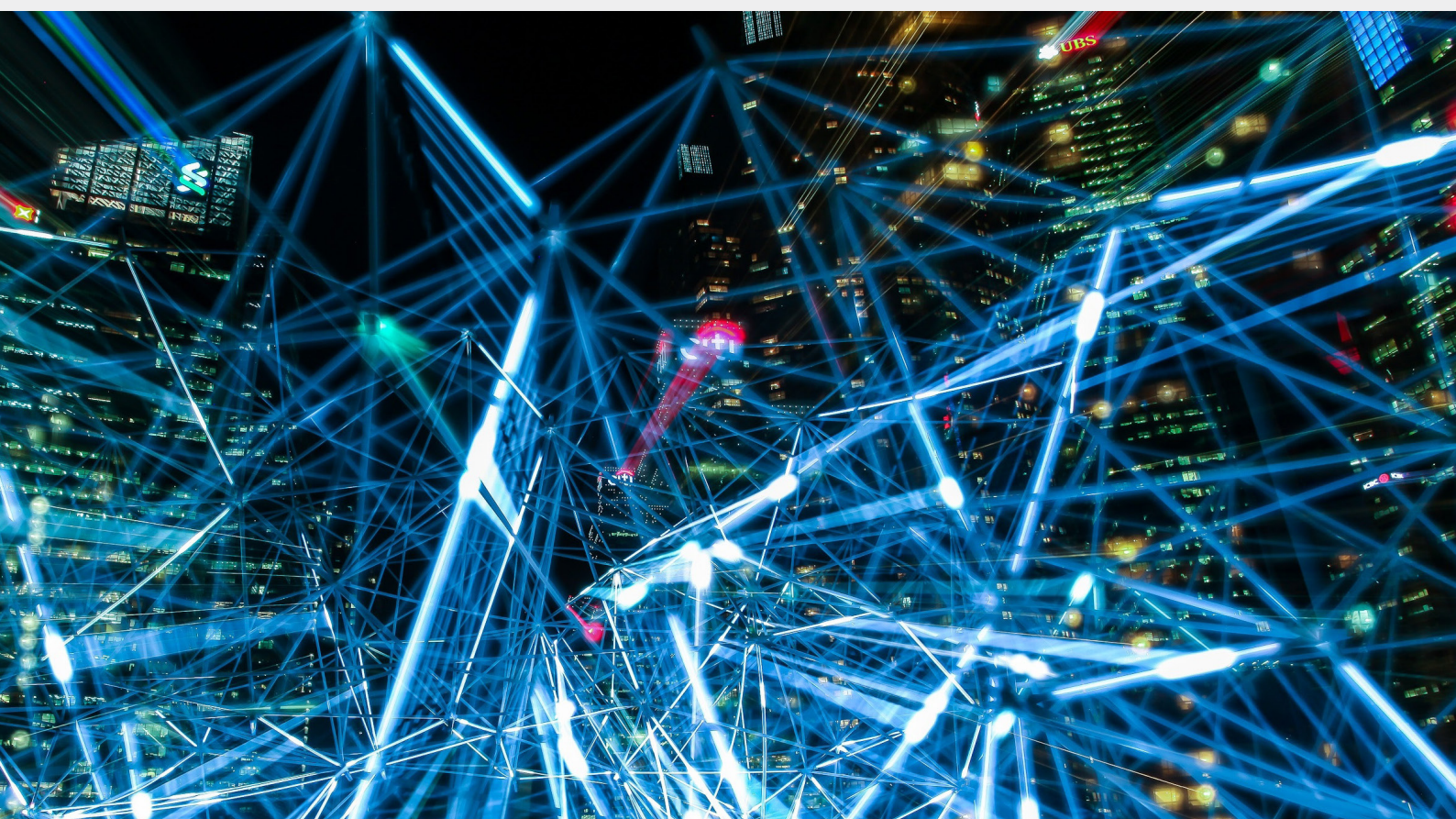

Kako voditi radionicu o trendovima EMCDDA-ov komplet alata za predviđanja u području suzbijanja droga

Što sadržava ovaj komplet alata?

Uvod: zašto je ovaj komplet alata izrađen i kako se može upotrijebiti?

Što je predviđanje? Zašto upotrebljavati pristupe koji uključuju predviđanja i analizu trendova i opća načela o tome kako se predviđanja i trendovi mogu učinkovito primijeniti na područje droga.

Kako organizirati radionicu o trendovima: predlošci i savjeti.

Prvi korak: priprema radionice o trendovima. Drugi korak: kartiranje trendova i određivanje prioriteta među njima. Treći korak: analiza utjecaja

Dodatak: literatura i dodatni alati i resursi.

Sadržaj

- [Uvod](#)
- [Kontekst](#)
- [Organiziranje radionice](#)
- [Dodatak](#)

„Donedavno su se društveni i kulturni sustavi temeljili na našem uvjerenju da se život uglavnom odvija na očekivan način. Ipak, u 21. stoljeću svjedočimo raspadanju brojnih društvenih, kulturnih i ekoloških sustava.

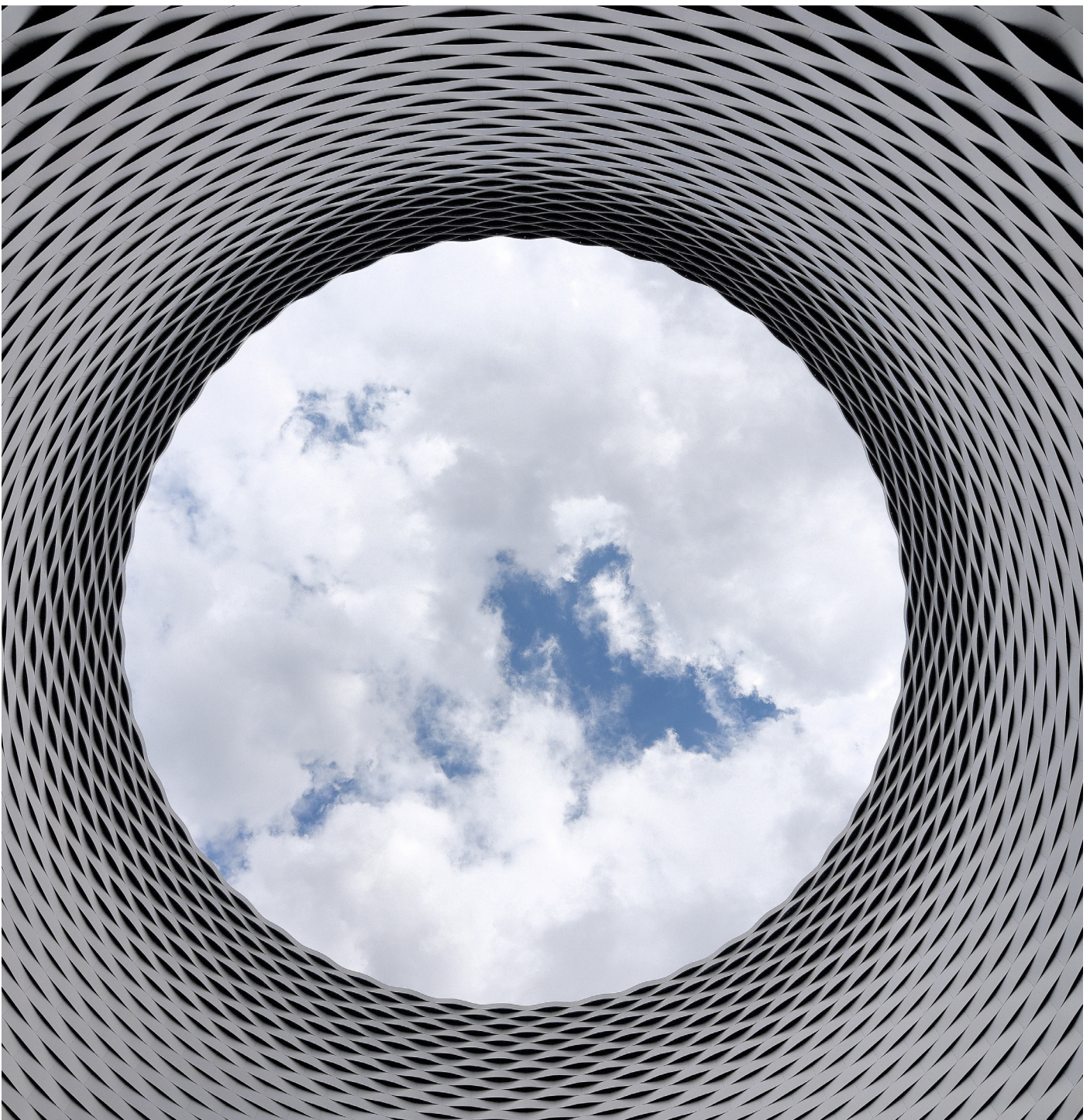
Današnji je svijet složen i nepouzdan.“ (Gidley, 2017., str. 3)

„Budućnost je već tu,

samo je neravnomjerno raspoređena.“ (William Gibson)

jedan od najpoznatijih citata o budućnosti, koji se često pripisuje poznatom autoru Williamu Gibsonu:
<https://quoteinvestigator.com/2012/01/24/future-has-arrived/>

Uvod: zašto je ovaj komplet alata izrađen i kako se može upotrijebiti?

EMCDDA-ov komplet alata za predviđanja u području suzbijanja droga

Predviđanje (koje u ovom tekstu podrazumijeva sustavnu analizu potencijalnih budućnosti u svrhu pružanja podrške pri donošenju odluka u današnje doba) u kontekstu sve bržih, nestabilnijih i složenijih promjena postaje sve prisutnije te ga sve češće upotrebljavaju subjekti iz javnog sektora, oni iz područja donošenja politika i korporacija, kao i nevladine organizacije ⁽¹⁾. **Predviđanje se i sve češće – a možda najviše – primjenjuje i provodi unutar sustava Europske unije (EU-a).** Institucije EU-a, uključujući Zajednički istraživački centar Europske komisije (JRC), Odjel za ocjenjivanje znanstvenih i tehnoloških mogućnosti (STOA) Europskog parlamenta i druge tehničke agencije EU-a **u svoj rad sve više integriraju pristupe koji uključuju predviđanja.** Unutar javnog sektora cilj pristupa koji uključuje predviđanja **promicanje je sustavnog razmišljanja**, stjecanje **anticipativnog znanja** i uporaba participativnih postupaka koji namjerno **prelaze tradicionalne granice područja politika u institucijama.**

U tom kontekstu **Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) od početka 2019. jača kapacitet za predviđanja** unutar organizacije i sa svojim dionicima, i to s pomoću brojnih aktivnosti usmjerenih na oblikovanje i razvoj skupova vještina i alata povezanih s predviđanjima. Te aktivnosti uključuju niz stručnih radionica, vježbi ispitivanja trendova i projekata razvoja podataka čiji je cilj povećavanje pripravnosti u području trendova, politika i praksi povezanih s drogama. Tijekom cijelog tog postupka EMCDDA nastoji stvoriti proizvode okrenute budućnosti na način da utvrđuje buduće trendove i rizike u svrhu **pružanja bolje podrške u pogledu pripravnosti i reakcija EU-a u području zlouporabe droga koje doživljava stalne promjene**, kao i na način da izravnije komunicira s nacionalnim dionicima i onima iz EU-a. U sklopu navedenih aktivnosti brojni su dionici EMCDDA-a u više navrata izrazili interes za alate i podršku koji bi im omogućili provedbu aktivnosti ili radionica povezanih s predviđanjima, a cilj ovog prvog kompleta alata jest zadovoljavanje te potrebe.

Cilj kompleta alata stoga je pružanje podrške drugim dionicima, subjektima i istraživačima u području droga u provedbi vježbe predviđanja, i to u obliku uvodne radionice temeljene na trendovima. Ovaj je pristup odabran zato što predstavlja plod iskustava stečenih kroz EMCDDA-ov rad povezan s predviđanjima, kao i zbog velikog interesa koji su dionici izrazili za takvu vrstu radionica. Uvelike se oslanja i nadovezuje na elemente kompleta alata JRC-ova tima za predviđanja te uključuje rad s tim elementima. Navedeni su elementi predstavljeni u JCR-ovu kompletu alata za procjenu trendova (JRC, 2019.). Pristup uključuje i rad s trendovima koji su detaljno opisani i analizirani u JRC-ovom Centru za megatrendove (JRC, 2017.). Uz nadovezivanje na megatrendove iz JRC-ova centra i uključivanje trendova koji

⁽¹⁾ Za pojedinosti o različitim konotacijama pojmova „predviđanje“, „istraživanje budućnosti“, „studije budućnosti ili izgledi“ i njihovoj povijesti pogledajte primjerice sljedeći izvor: Gidley (2017., str. 5).

su u okviru EMCDDA-ova postupka predviđanja utvrđeni kao ključni za budućnost povezanu s drogama, pristup i odgovarajući skup trendova koji su ovdje opisani prikazuju i trendove u nastajanju u području zlouporabe droga, kao i pripadajuće praćenje i istraživanje utvrđeno u dosadašnjim EMCDDA-ovim aktivnostima predviđanja. Svi ti trendovi prikazani su u [skupu kartica trendova](#) koji je dostupan za preuzimanje na stranici kompleta alata i namijenjen za uporabu s [predlošcima](#) za vođenje radionice u okviru pristupa opisanog u ovom kompletu alata.

Komplet alata osmišljen je na način da ga mogu upotrebljavati brojni dionici iz predmetnog područja i da se može na različite načine prilagoditi posebnim kontekstima. Očekujemo i da će nam načini na koje se ovaj komplet alata upotrebljava pružiti nova saznanja te bismo vam stoga bili zahvalni na povratnim informacijama nakon što ga primijenite u praksi.

Odjeljci iz nastavka započinju sa sažetkom informacija o kontekstu predviđanja i rada s trendovima, a zatim prikazuju alate potrebne za provedbu radionice o kartiranju budućnosti droga, uključujući predloške i informacije o tome kako provesti svaki korak. Ako želite naučiti više i detaljnije istražiti temu, prilog uključuje i dodatne referentne podatke i informacije o drugim općenitijim kompletima alata.

Vodeća pitanja povezana s analizom trendova:

Koja nam je promjena već vidljiva? Zašto se ta promjena događa, gdje se događa i kojom brzinom do nje dolazi?

Što to znači za naše današnje postupke? Na koje promjene trebamo biti spremni, koje bismo promjene željeli izbjeći ili učiniti manje vjerojatnim, a koje bismo trebali poticati?

„Jasno je da će... dinamika demografskih, tehnoloških ili gospodarskih promjena uvelike ovisiti o okolnom društvenom, političkom i kulturnom kontekstu, kao i o prirodnim osobinama stanovništva, tehnologije ili gospodarstva.“

(Herman Kahn)

Izvor: Kahn (2021., izvorno objavljeno 1984.). Herman Kahn bio je jedan od najutjecajnijih prvih praktičara u području predviđanja. Ovdje smo citirali navedenu izjavu kako bismo naglasili da, iako analiza trendova često kreće od perspektive odvojenog promatranja trendova, vježba predviđanja treba uzeti u obzir i interakcije i međuovisnosti trendova. Osim toga, ova kratka izjava jasno ukazuje na to da je pri kartiranju i analizi trendova ključno promatrati ne samo jedno područje promjene, primjerice tehnologiju, već širu sferu te promjene.

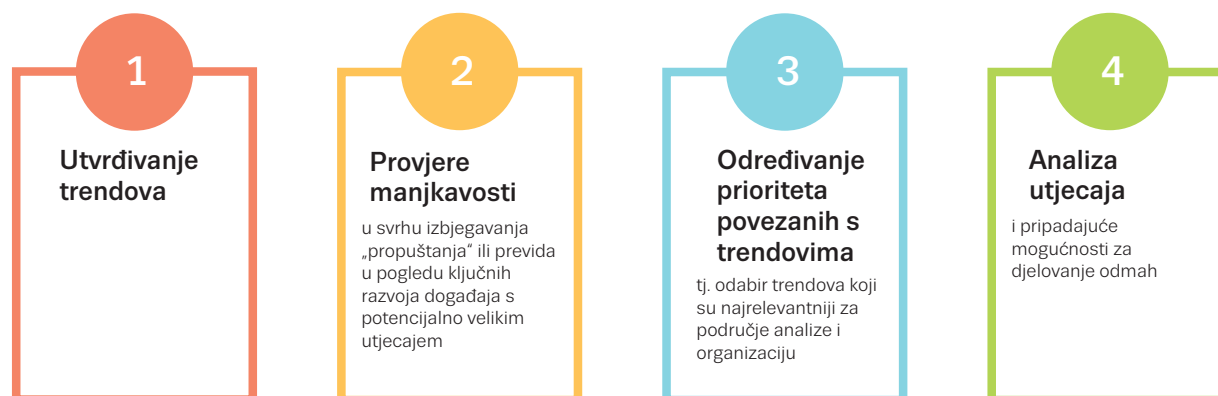

Kontekst: zašto upotrebljavati pristupe koji uključuju predviđanja i analizu trendova te opća načela o tome kako se predviđanja i trendovi mogu učinkovito primijeniti na područje droga

Istraživanje predviđanja ili budućnosti ima **dugogodišnju tradiciju**. U poslijeratnom razdoblju postalo je posebno važno u javnom i istraživačkom sektoru, a u privatnom je sektoru dobilo na važnosti od 1970-ih. Ključna ideja povezana s predviđanjem jest da postanemo proaktivni, a ne reaktivni, **kao i da utvrdimo i predvidimo promjene te imamo spremne mogućnosti za djelovanje koje oblikuju željene ishode**. Ako ne tvrdimo da imamo savršene prognoze, nego **razmišljamo o više mogućih ishoda** (scenarija) ili alternativnih budućnosti, možemo razviti strategije koje su fleksibilne za rad u brojnim potencijalnim budućnostima. S tim u vezi, narav aktivnosti usmjerenih na budućnost spekulativnija je od naravi konvencionalnijeg znanstvenog rada. Takve se aktivnosti često temelje na specijalističkim, a ponekad i manje konvencionalnim novim metodama.

Analiza trendova jedna je od ključnih metodologija u okviru predviđanja ⁽²⁾. Navedena se analiza upotrebljava za rano otkrivanje **novih relevantnih razvoja događaja** u vanjskom okruženju, kao i za **razumijevanje** toga u kojim područjima možda dolazi do **temeljnih promjena** i što to znači za nekog ili nečiju organizaciju. U okviru područja droga analiza trendova omogućava bolje razumijevanje budućih trendova kako bi istraživanje i praćenje povezano s drogama ostalo relevantno i postajalo sve proaktivnije. To omogućava pružanje odgovarajuće podrške politikama u skladu s paradigmom „anticipativnog upravljanja“.

Primjer tipičnih koraka u sklopu analize trendova:

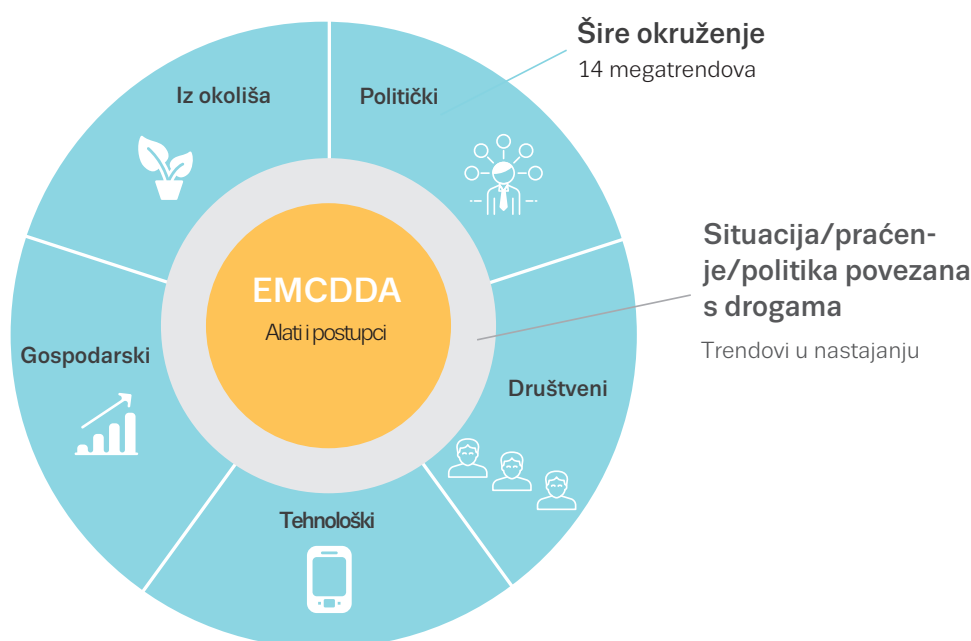
⁽²⁾ Analiza trendova često se naziva i praćenjem ili ispitivanjem okoliša. Za detaljnije informacije o definicijama pogledajte primjerice sljedeći izvor: EFP (2010. a, 2010. b).

Komplet alata iz ovog dokumenta predstavlja samo dio aktivnosti i perspektiva korištenih u sveobuhvatnoj analizi trendova, a idealno bi ga bilo nadopuniti dodatnim koracima za istraživanje i analizu. Međutim, čak i ako se upotrebljava sam kako bi se isprobala učinkovitost pristupa koji uključuje rad s trendovima, obuhvaća različite elemente iz gornjih koraka. Iako poseban naglasak stavlja na određivanje prioriteta među trendovima i analizu njihovih utjecaja, nudi i mogućnost utvrđivanja i uključivanja dodatnih trendova uz one već navedeni u skupu kartica trendova.

Ukratko, razna su se načela pokazala vrlo korisnima u analizi trendova u sklopu prakse predviđanja. Prvo i najvažnije načelo jest načelo „**sveobuhvatnog pregleda**“, tj. ispitivanja različitih područja promjena, a ne samo područja koja su bliska području u okviru kojeg nečija organizacija djeluje. To se među ostalim može postići s pomoću analitičkih alata kao što je analiza STEEP (društvena, tehnološka, gospodarska, ekološka i politička analiza, eng. *social, technological, economic, environmental, political*). Riječ je o načelu za organiziranje promjena (pogledajte dijagram u nastavku za informacije o pristupu koji primjenjuje EMCDDA).

Naposljetku, željeli bismo naglasiti da analiza trendova nije jedini pristup koji uključuje predviđanja, unatoč tome što predstavlja uobičajenu polaznu točku i vodeći element svake prakse predviđanja. Postoje brojni dodatni metodološki pristupi te bi bilo idealno da se oni na razborit način kombiniraju s navedenom analizom. Uz ispitivanje trendova, među najpoznatijim su pristupima razvoj scenarija, ankete Delphi, pristupi koji kartiraju moguće smetnje ili izvanredne događaje, pristupi koji uključuju ozbiljne igre povezane s predviđanjima i pristupi koji kombiniraju dizajn, umjetnost i predviđanja te su usmjereni na detaljnije razumijevanje različitih perspektiva i viđenja mogućih alternativnih budućnosti.

Pristup STEEP (koji obuhvaća društvene, tehnološke, gospodarske, ekološke i političke aspekte) upotrebljava se za utvrđivanje manjkavosti u smislu toga što bi moglo potaknuti promjene.

„Vjerojatno ćemo svjedočiti dvjema ili trima velikim pandemijama koje će započeti u regijama s ograničenom javnom zdravstvenom zaštitom i brzo se proširiti po cijelom svijetu te zahtijevati brzu reakciju.“ (Future Agenda, 2011.)

Iako je ključno razumjeti da su rad s trendovima i njihovo utvrđivanje i analiza samo jedan dio kompleta alata za predviđanja, kao i da je od iznimne važnosti ne usmjeriti se previše na prediktivno gledište koje često prati rad s trendovima, ova izjava iz 2011. naglašava da je u određenim slučajevima vrlo korisno učiti iz situacija koje su vrlo vjerojatne te poduzeti odgovarajuće mjere opreza i korake. Izjava iz publikacije organizacije Future Agenda samo je jedan od nekoliko relevantnih resursa za predviđanja koji naglašavaju veliku vjerojatnost globalne pandemije. Izvor: Future Agenda (2011.); pogledajte primjerice i sljedeći izvor: The Millennium Project (2017.).

Kako organizirati radionicu o trendovima: predlošci i savjeti

Radionica o trendovima iz ovog dokumenta predviđena je za razne subjekte uključene u područje droga te je stoga otvorena i za prilagodbe. U odjeljku u nastavku opisujemo sve korake potrebne za pripremu, provedbu i dokumentiranje takve radionice. Navodimo savjete za svaki korak, a poseban naglasak stavljamo na održavanje radionice. [Predlošci](#) koji su potrebni za radionicu prikazani su na stranicama u nastavku te su dostupni za preuzimanje zajedno sa zasebnim dokumentom koji uključuje [kartice trendova](#). Iako pretpostavljamo da će se radionica odvijati u organizacijskom kontekstu, tj. da će je provoditi tim stručnjaka unutar istraživačke organizacije ili organizacije koja se bavi politikama, može je provoditi i bilo koja druga skupina zainteresiranih pojedinaca, a kao analitičku vježbu mogu je upotrebljavati i pojedinci.

1 Prva faza obuhvaća pripremu radionice. Postoje brojna ključna pitanja, a među njima su prije svega definiranje i objava jasnog i realnog cilja (tj. odgovor na pitanje „što želimo i možemo realno postići ovom radionicom?“).

Primjerice, „osmišljavanje strategije za našu organizaciju koja je otporna na promjene u budućnosti“ u sklopu prve radionice o trendovima neke organizacije vjerojatno nije realan cilj. Međutim, stjecanje prvih saznanja o ključnim trendovima koji bi mogli utjecati na područje droga, a time i na organizaciju čini se izvedivijim ciljem.

Osim toga, **utvrđivanje i pozivanje potencijalnih sudionika na sudjelovanje** ključno je za stjecanje korisnih saznanja. Najčešća preporuka i ustaljena praksa za radionice o predviđanju jest da se – u mjeri u kojoj je to moguće – sastavi skupina ljudi različitih podrijetla, rodova, dobi itd. Takva raznolikost perspektiva može se djelomično postići uključivanjem vanjskih stručnjaka, primjerice stručnjaka za praćenje droga, epidemiologa i praktičara, kao i, među ostalim, stručnjaka za ljudske resurse i komunikaciju. U idealnom bi slučaju skupina sudionika trebala uključivati i donositelje odluka u okviru predmetne organizacije koje interesiraju dobiveni rezultati i koji bi mogli imati koristi od njih, primjerice u postupcima planiranja, izrade strategija, donošenja politika ili inovacija. Plan koji se nalazi na sljedećoj stranici uključuje standardne formulacije o ciljevima, kao i dodatne informacije o mogućim veličinama skupina i drugim elementima koji bi trebali dobro funkcionirati u većini konteksta.

S praktičnog gledišta priprema obuhvaća praktičnu uspostavu radionice, a ona se ne odnosi posebno na predviđanje. Uz uobičajene zahtjeve u pogledu organizacije, osiguravanja odgovarajućih prostorija i sl., navedeno će uključivati:

- ispis skupa predložaka za skupne sastanke (jedan od svakog predloška za svaku zasebnu skupinu)
- ispis skupova kartica trendova (jedan skup za svaku zasebnu skupinu)
- u idealnom slučaju, ispis jednog skupa kartica trendova u formatu A3 koji će biti izložen na zidu glavne prostorije za održavanje radionice kako bi se „pripremio teren“.

2 Druga faza kreće od skupa trendova opisanih u skupu kartica trendova, a sudionike se potiče na navođenje dodatnih trendova (iz postojeće analize trendova na razini EU-a, nacionalnoj ili lokalnoj razini ili svojih trendova). S pomoću skupa dvaju kriterija sudionici zatim utvrđuju trendove koji su posebno važni te daju prednost tim trendovima u daljnjoj analizi u trećoj fazi ⁽³⁾.

3 U trećoj fazi analiziraju se svi prioritetni trendovi u smislu njihovih utjecaja i učinaka na droga na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini i na samu organizaciju. Rezultat radionice stoga je skup trendova, kao i pregled odgovarajućih utjecaja na područje suzbijanja droga i organizaciju.

*** Faza po izboru:** tijekom duljih radionica sudionici mogu izvršiti detaljniju analizu u dodatnoj fazi te istražiti potrebe za djelovanjem koje proizlaze iz prethodno utvrđenih utjecaja. Utvrđene potrebe za djelovanjem mogu se primjerice razvrstati prema skupinama dionika ili prema žurnosti.

Nakon radionice ključna je pravovremena **izrada dokumentacije kojom se sažimaju rezultati** kako bi sudionici ostali uključeni i kako bi se rezultati dobro iskoristili. Uz pojedinosti iz rasprava, rezultati radionice koje je potrebno uključiti u sažetak trendovi su koji su u drugoj fazi utvrđeni kao prioritetni, ključna pitanja i moguće međusektorske ili značajne teme proizašle iz treće faze, tj. iz analize utjecaja trendova. U idealnom bi slučaju koraci za uključivanje rezultata u strategiju ili inovativne postupke unutar organizacije već trebali biti osmišljeni prije radionice tako da su odgovarajući donositelji odluka uključeni u postupak.

Naposljetku, imajte na umu da je komplet alata iz ovog dokumenta osmišljen za **radionicu u trajanju od 4 sata**, no trajanje se može produljiti ili skratiti. Kraća inačica samo bi izložila kratak pregled pristupa. Ovisno o broju sudionika i drugim kontekstualnim čimbenicima, radionica može trajati između sat i pol i jednog i pol dana. Ako se odabere dulja radionica, moguće je dodati još koraka (npr. određivanje prioriteta među utjecajima ili utvrđivanje potreba za djelovanjem) ili se postojeći koraci mogu dodatno obogatiti produljenjem faze donošenja zaključaka unutar skupine.

⁽³⁾ Kriteriji predloženi u prvom predlošku mogu se prilagoditi ovisno o konkretnom kontekstu, a isto vrijedi i za podjelu utjecaja iz drugog predloška.

Napomena o mogućem održavanju radionice virtualnim putem: ova se radionica može uspješno provesti te se uspješno provodila i virtualnim putem (s pomoću internetskih alata za videokonferencije i internetskih uredskih alata za suradnju). Ponudeni predlošci u idealnom bi se slučaju trebali prenijeti u virtualni format kako bi skupine mogle izravno i u međusobnoj suradnji raditi s njima, no to ovisi o organizacijskom kontekstu, tehnološkim mogućnostima i dostupnim interaktivnim alatima. Što se tiče duljine, u pravilu se nešto kraće trajanje od tri sata pokazalo prilično korisnim i izvedivim. Veličine zasebnih skupina u idealnom bi slučaju trebale biti ograničene na najviše pet sudionika, a trebalo bi i isplanirati česte stanke. Naposljetku, ako se upotrebljava virtualni format, organizatori bi trebali osigurati da su svi članovi projektnog tima i moderatori dobro upoznati s alatima koji se upotrebljavaju. Na raspolaganju bi trebao biti i delegirani predstavnik tehničke podrške kako bi sudionicima koji imaju bilo kakve tehničke poteškoće pružio pomoć „jedan na jedan“.

Kako organizirati radionicu o trendovima: oblikovanje radionice

Plan i dodatne informacije navedene u nastavku predstavljaju inačice modela te se mogu, a možda i trebaju, prilagoditi konkretnom slučaju i organizacijskom kontekstu. To će primjerice ovisiti o publici i njihovim konkretnim potrebama, uključujući njihovu prethodnu razinu iskustva u području predviđanja, ulogu i funkcije unutar organizacije i namjeravano korištenje rezultata.

Radionica je usmjerena na sljedeće:

- upoznavanje sudionika s pristupom koji uključuje predviđanja
- utvrđivanje ključnih promjena i promišljanje o njima, tj. o trendovima u širem okruženju
- analizu utjecaja tih trendova.

Ishodi radionice uključuju:

- skup prioriteta trendova koji se smatraju ključnima za područje droga u EU-u (u nacionalnom ili lokalnom okruženju) i za organizaciju
- početni pregled mogućih utjecaja prioriteta trendova
- iz „blaže“ perspektive, početno iskustvo za sudionike u području pristupa koji uključuju predviđanja i pronalaženje zajedničkog stajališta o tome što je ključno u smislu promjena u širem okruženju.

Sudionici trebaju biti:

- stručnjaci i/ili dionici koji mogu, ali ne moraju nužno biti dio organizacije, i to iz različitih područja
 - skupina koja uključuje od šest do 30 osoba, uključujući moderatore.
- Preporučena veličina skupine za zasebne sastanke jest tri do pet sudionika.

Za moderatore vrijedi sljedeće:

- Moderatori su skupina stručnjaka iz organizacije i/ili skupina kojoj podršku pruža specijalizirani tim za predviđanja.
- Preporučuje se osiguravanje jednog moderatora za svaku zasebnu skupinu, kao i glavnog moderatora koji vodi plenarne sastanke.
- Uloga moderatora tijekom radnih sastanaka jest potaknuti sudionike na doprinos i komentare te ih podsjetiti na eventualne manjkavosti.
- Moderatori trebaju od organizatora radionice unaprijed dobiti smjernice i/ili im treba biti omogućeno osposobljavanje.

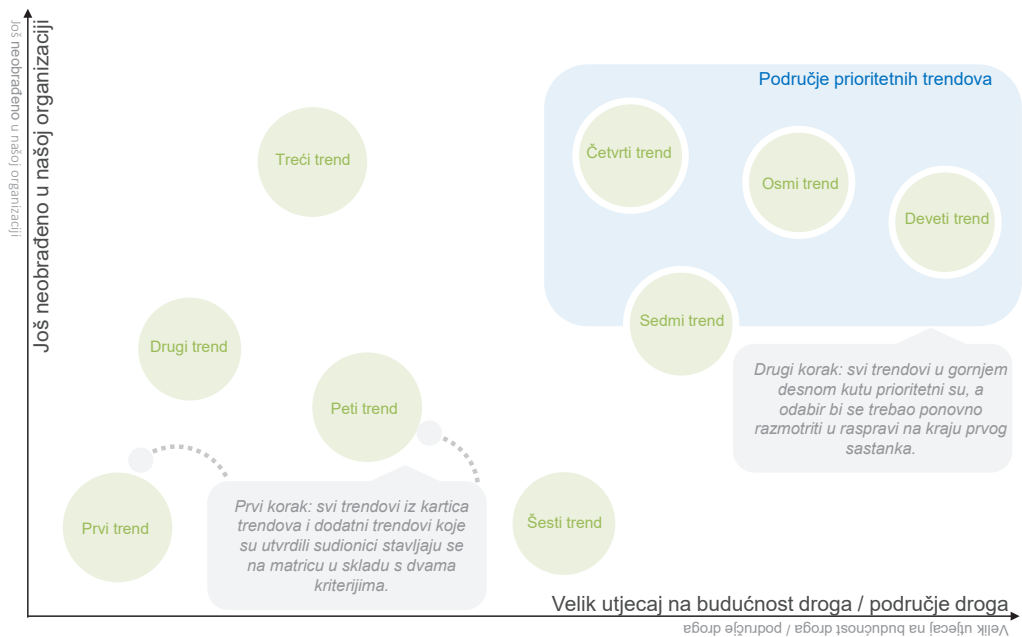
Kako organizirati radionicu o trendovima: plan radionice

Stavka plana	Trajanje u minutama	Pojedinosti
Uvod	45	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predstavljanje ciljeva i pristupa, kao i sudionika i moderatora ▪ Predstavljanje (po izboru) ▪ Početna rasprava i pitanja i odgovori <p><i>Navedeno se obavlja plenarno sa svim sudionicima radionice.</i></p>
Prvi sastanak: kartiranje trendova i određivanje prioriteta među njima	90	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudionici određuju prioritete među trendovima s pomoću prvog predloška (dodajte poveznicu). ▪ Kreću od skupa karata trendova te se koriste njime. ▪ Sudionici mogu utvrditi i dodatne trendove (uz one obuhvaćene skupom kartica trendova). <p><i>To se obavlja u malim radnim skupinama koje usporedno rade na istim zadacima.</i></p>
Pauza	15	
Drugi sastanak: analiza utjecaja trendova	60	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudionici utvrđuju utjecaje za prioritetne trendove s prvog sastanka s pomoću drugog predloška (dodajte poveznicu). <p><i>To se obavlja u malim radnim skupinama koje usporedno rade na istim zadacima.</i></p>
Rezultati i sažetak	30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sve skupine razmjenjuju ključna saznanja iz svojih rezultata (samo odabrana). ▪ Ključne teme i dodatne informacije ▪ Razmjenjuju se informacije o konkretnom daljnjem djelovanju te se postižu dogovori o tome. <p><i>Ovaj se dio obavlja plenarno sa svim sudionicima radionice.</i></p>

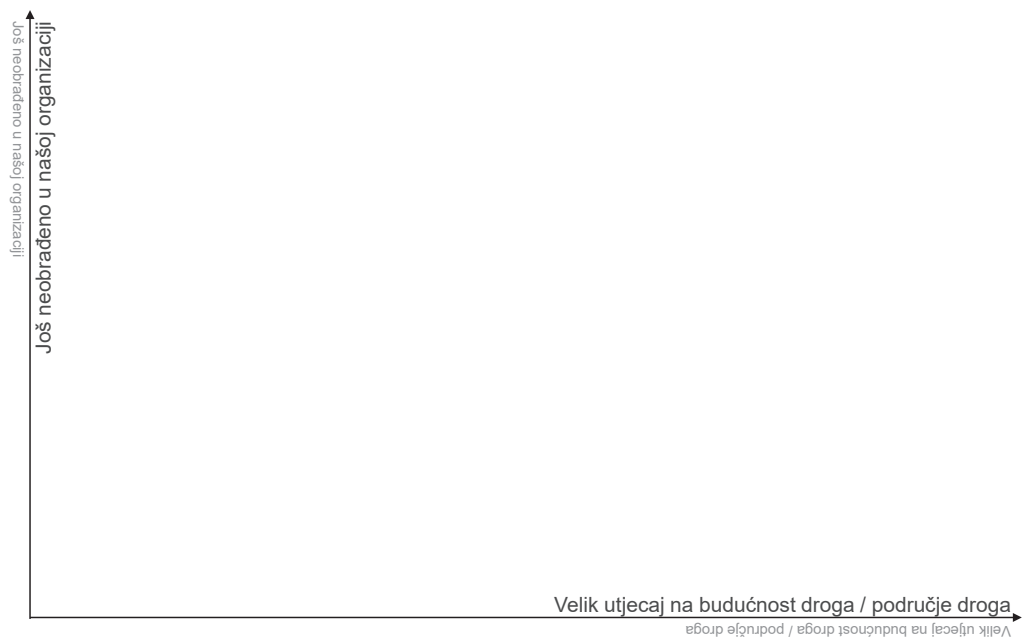
Predložci

Predložke u nastavku moguće je preuzeti na [mrežnom mjestu kompleta alata](#).

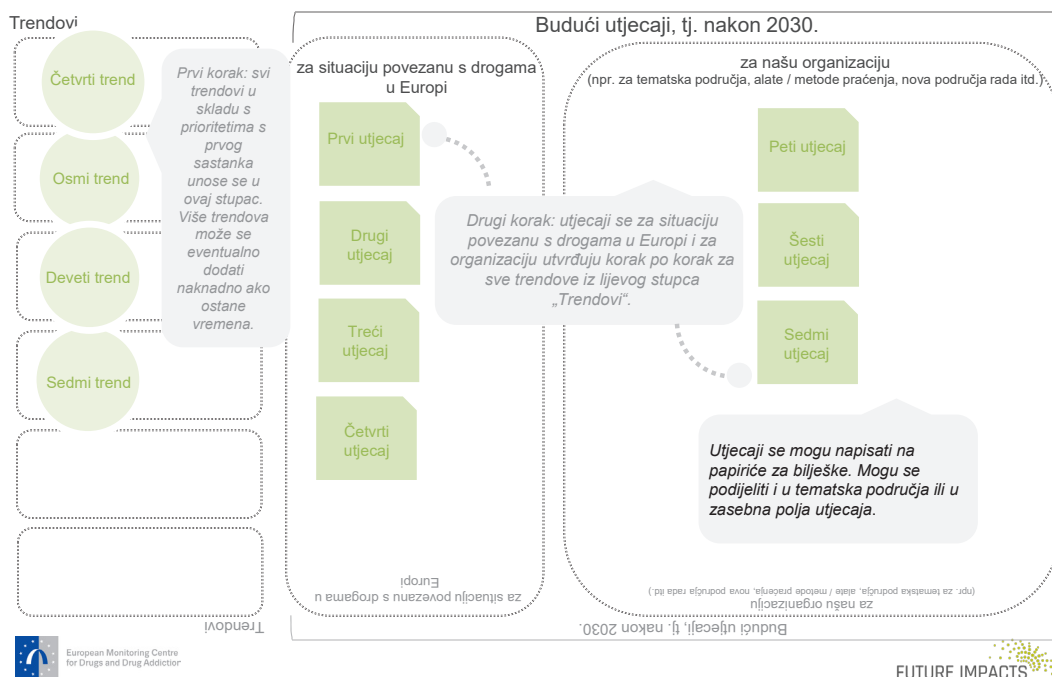
Prvi predložak iz EMCDDA-ova kompleta alata za predviđanja za potrebe kartiranja trendova: kartiranje trendova i određivanje prioriteta među njima (varijanta s primjerima i uputama – pogledajte i prazan list za ispis na sljedećoj stranici)

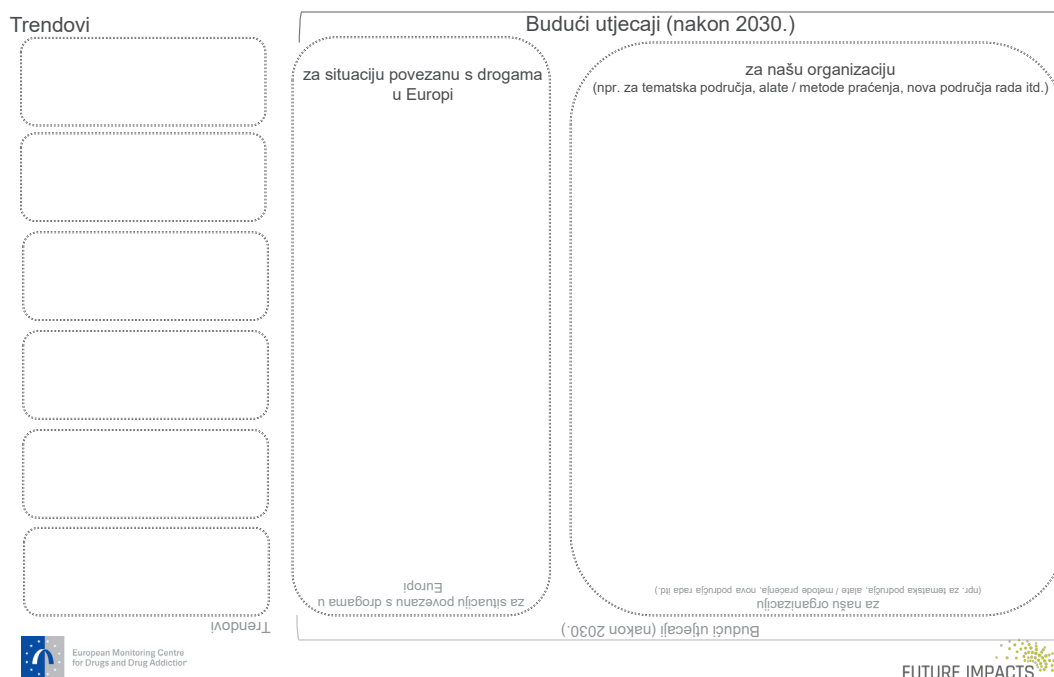
Prvi predložak iz EMCDDA-ova kompleta alata za predviđanja za potrebe kartiranja trendova: kartiranje trendova i određivanje kartiranja među njima

Drugi predložak iz EMCDDA-ova kompleta alata za predviđanja za potrebe kartiranja trendova: analiza utjecaja trendova (varijanta s primjerima i uputama – pogledajte i prazan list za ispis na sljedećoj stranici)

Drugi predložak iz EMCDDA-ova kompleta alata za predviđanja za potrebe kartiranja trendova: analiza utjecaja trendova

Dodatak: literatura te dodatni alati i resursi

Ogledna literatura o predviđanjima i analizi trendova:

Za detaljne informacije o svih 14 megatrendova JRC-a pogledajte:
Zajednički istraživački centar (JRC) (2017.), *The megatrends hub*, https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight/tool/megatrends-hub_en

Za kratak uvod u ispitivanje okoliša pogledajte:
Europska platforma za predviđanja (EFP) (2010. a), *Environmental scanning*, <http://www.foresight-platform.eu/community/forlearn/how-to-do-foresight/methods/analysis/environmental-scanning/>

Za kratak uvod u ispitivanje obzora pogledajte:
EFP (2010. b), *Horizon scanning*, <http://www.foresight-platform.eu/community/forlearn/how-to-do-foresight/methods/analysis/horizon-scanning/>

Za uvod u trendove i megatrendove pogledajte:
EFP (2016.), *Megatrend / trend / driver / issue*, <http://www.foresight-platform.eu/community/forlearn/how-to-do-foresight/methods/analysis/megatrend-trend-driver-issue/>

Za više informacija o ispitivanju obzora i integraciji istraživanja pogledajte:
Institut Fraunhofer za istraživanje sustava i inovacija (2015.), *Models of horizon scanning: how to integrate horizon scanning into European research and innovation policies*, Institut Fraunhofer za istraživanje sustava i inovacija, Karlsruhe, <https://www.isi.fraunhofer.de/content/dam/isi/dokumente/ccv/2015/Models-of-Horizon-Scanning.pdf>

Za informacije i resurse organizacije Future Agenda pogledajte:
Future Agenda (2011.), *The World in 2020*, Oxford 2011., <https://www.futureagenda.org>

Kahn H. (2021.), *Forecasting the Future*, Institut Hudson. Izvorno objavljeno 13. rujna 1984., pristupljeno u lipnju 2021., <https://www.hudson.org/research/2729-forecasting-the-future>

Za informacije i resurse iz Milenijskog projekta:
The Millennium Project (2017.), *State of the future 19.1*, The Millennium Project, Washington, <https://www.millennium-project.org/state-of-the-future-version-19-1/>

Rohrbeck R. (2013.), „Trend scanning, scouting and foresight techniques“, https://www.researchgate.net/publication/236897709_Trend_Scanning_Scouting_and_Foresight_Techniques

Ogledna literatura o drugim kompletima alata za predviđanja:

Sveučilište Cranfield (2018.), *Horizon scanning toolkit*, Smarter regulation of waste in Europe: LIFE SMART waste project, <https://www.sepa.org.uk/media/367059/lsw-b4-horizon-scanning-toolkit-v10.pdf>

Zajednički istraživački centar Europske komisije (JRC) (2019.), *Megatrends engagement tools*, https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight/megatrends-engagement-tools_en

Vladin ured za znanost u Ujedinjenoj Kraljevini (2017.), *The futures toolkit: Tools for futures thinking and foresight across UK government*, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/674209/futures-toolkit-edition-1.pdf

Ogledna literatura o predviđanjima provedenima unutar sustava EU-a:

Europska komisija (2021.), *Foresight*, https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/support-policy-making/shaping-eu-research-and-innovation-policy/foresight_en

Europski centar za političke strategije Europske komisije (EPSC) (2021.), *European Political Strategy Centre*, www.ec.europa.eu/epsc/

Zajednički istraživački centar Europske komisije (JRC) (2021.), *Competence centre on foresight*, https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight_en

Ogledna literatura o predviđanjima u području droga:

Odjel za ocjenjivanje znanstvenih i tehnoloških mogućnosti Europskog parlamenta (STOA) (2017.), *Technological innovation strategies in substance use disorders*, Vijeće za budućnost znanosti i tehnologije, [https://www.europarl.europa.eu/stoa/en/document/EPRS_STU\(2017\)581942](https://www.europarl.europa.eu/stoa/en/document/EPRS_STU(2017)581942)

Globalna inicijativa (2021.), *The global illicit economy*, <https://globalinitiative.net/analysis/global-organized-crime/>

Karlsen J. E., Gual A. i Anderson P. (2013.), „Foresighting addiction and lifestyles in Europe 2030+“, *European Journal of Futures Research* 1, 19, <https://doi.org/10.1007/s40309-013-0019-0>

Vladin ured za znanost u Ujedinjenoj Kraljevini (2005.), *Drugs Futures 2025*, <https://www.gov.uk/government/publications/drugs-futures-2025> About Future Impacts

O društvu Future Impacts

Društvo Future Impacts osmišljava i provodi postupke predviđanja povezane s pitanjima budućnosti organizacija i korporacija. Provodimo projekte predviđanja kako bismo odmah utvrdili mogućnosti za djelovanje usmjerene na budućnost. U tu svrhu među ostalim upotrebljavamo ili kombiniramo analizu trendova, scenarije i ankete Delphi. Uz razvoj i provedbu prilagođenih igara povezanih s predviđanjima, naglasak stavljamo i na jačanje kapaciteta za predviđanja. Svojim klijentima pružamo podršku u povećanju sposobnosti i vještina povezanih s predviđanjima s pomoću osposobljavanja, kompleta alata i mentoriranja.

www.future-impacts.de

O EMCDDA-u

Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) decentralizirana je agencija EU-a koja EU-u i državama članicama pruža činjenični pregled problema povezanih s drogama u Europi i čvrstu dokaznu bazu za podršku u raspravama o drogama. Danas tvorcima politika nudi podatke koji su im potrebni za izradu informiranih zakona i strategija o drogama. Pomaže i stručnjacima i praktičarima koji rade u predmetnom području u određivanju najboljih praksi i novih područja istraživanja.

www.emcdda.europa.eu

Dozvola

Predmetni komplet alata: „Kako voditi radionicu o trendovima: EMCDDA-ov komplet alata za predviđanja u području suzbijanja droga“ podliježe dozvoli Creative Commons 4.0 International, (CC BY-SA 4.0). Za više pojedinosti o dozvoli posjetite mrežno mjesto <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Zahvala JRC-u

Ovaj komplet alata u znatnoj se mjeri nadovezuje na rad Zajedničkog istraživačkog centra (JRC-a) povezan s megatrendovima. Centru smo vrlo zahvalni na tom radu i odluci da nam ga stavi na raspolaganje te da nam omogući rad na temelju dozvole Creative Commons 4.0.

Kontakt za povratne informacije: Klaudia.Palczak@emcdda.europa.eu

Pravna napomena: Ni EMCDDA ni osobe koje djeluju u njegovo ime nisu odgovorni za način korištenja prethodnih informacija.

Fotografije: pexels.com.

© Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama, 2022.
Umnožavanje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor.
Ova publikacija dostupna je samo u elektroničkom obliku.

EMCDDA, Praça Europa 1, Cais do Sodré, 1249-289 Lisabon, Portugal
tel. (351) 211 21 02 00 | info@emcdda.europa.eu
emcdda.europa.eu | twitter.com/emcdda | facebook.com/emcdda
linkedin.com/company/emcdda | instagram.com/emcdda | youtube.com/emcddatube

Ured za publikacije
Europske unije

Luksemburg: Ured za publikacije
Europske unije, 2022.
doi:10.2810/633591
ISBN 978-92-9497-907-0
TD-07-22-427-HR-N